

I N G E B L I K T

LEESIDEE JEUGDLITERATUUR

Het recensietijdschrift **Leesidee jeugdliteratuur** is een uitgave van het Vlaams Bibliografisch Informatiecentrum (Vlabin) vzw, dat eind juni 1994 werd opgericht. De vereniging heeft tot doel "de ontsluiting, productie en verspreiding van formele en inhoudelijke bibliografische informatie". Dit houdt onder meer de publicatie van een recensietijdschrift in.

Leesidee jeugdliteratuur is initieel gebaseerd op een samensmelting van de recensietijdschriften *Jeugdboekengids* van het Katholiek Centrum voor Lectuurinformatie en Bibliotheekvoorziening (KCLB) vzw en *Lektuurgids* (jeugdkatern) van het Nationaal Bibliotheekfonds (NB) vzw. De opzet is echter inhoudelijk ruimer en niet filosofisch gebonden.

Hoofdbestanddeel van **Leesidee jeugdliteratuur** wordt uiteraard gevormd door de recensies van nieuw verschenen boeken. Ze worden ingedeeld in een aantal vaste rubrieken, gebaseerd op vier leeftijdsgroepen: +3 jaar, +6 jaar, +9 jaar, en +12 jaar. Strips komen in een aparte rubriek aan bod. In *Thema in de kijker* wordt aan de hand van korte annotaties een (selectief) overzicht gegeven van boeken over een actueel onderwerp. Zowel nieuwe als oudere, maar nog beschikbare titels komen aan

bod. *Auteur in de kijker* biedt korte overzichtsbijdragen van het werk van één auteur; de klemtoon ligt ook hier op een aantal geannoteerde titels. In *Over Jeugdliteratuur* worden vakpublicaties besproken. *Boekenweetjes* ten slotte biedt een selectief overzicht van de boekenactualiteit in zeer brede zin: bekroningen, literaire manifestaties, verfilmingen, theaterbewerkingen, enz. Elk nummer wordt afgesloten met zowel een auteurs- als een trefwoordenregister.

Leesidee jeugdliteratuur verschijnt 10 maal per jaar, elke maand behalve in januari en augustus. Een jaargang wordt afgesloten met een cumulatief registernummer.

Leesidee jeugdliteratuur 1997/1 opent met een aantal uitgebreide besprekingen. Eerst komt *Ik ruik kindervlees* van Valérie Dayre en illustrator Wolf Erlbruch aan bod, een in alle opzichten opmerkelijk prentenboek waarin het verhaal, de thematische uitwerking en de prenten elk op hun manier fascineren. In de volgende bespreking wordt het pakket *Moet je mij zien* van uitgeverij Zwijsen onder de loep genomen. Het bestaat uit een gevarieerd aanbod van materialen om het leesonderwijs te ondersteunen: pictoboeken, speelleerboeken, een voorleesboek, een letter- en cijferboek, groeiboeken, een letterspel en twee cd-roms. *Betrap me*, het debuut van Edward van de Vendel, wordt beschouwd als een

van de meest vernieuwende en merkwaardige dichtbundels voor kinderen van de hoogste jaren basisonderwijs. Vervolgens komt *De rode zwaan* van Sjoerd Kuiper uitgebreid aan de beurt, een boek over opgroeien, oud worden en jong blijven, en een brede waaier van gevoelens. Verder is er een bespreking van *Indianenverhalen* van Marita de Sterck, een gedegen informatieve uitgave over de levenswijze en geschiedenis van de indianen, vanuit een antropologisch standpunt beschreven. En er is aandacht voor *Mosie en Reizele*, het debuut van Karlijn Stoffels, dat in al zijn directheid en bondigheid een heel rijk en indringend boek over de lotgevallen van de Poolse joden tijdens de Nazibezetting is. Ten slotte is er een bespreking van *Zwerfkat* van Karen Cushman, een boek dat tegenover een knap getekend middeleeuws decor de ontwikkeling van een onmondig meisje tot een zelfbewuste vrouw schetst.

Boekenweetjes geeft informatie over de Werkgroep kinderboeken, opgericht door tien Vlaamse uitgevers; The Honorary Award; het tijdschrift Jeugdliteratuur in de basisvorming; de Pluim van de Maand; en striptekenaar André Florquin. Naast de korte besprekingen in *Recensies* en *Strips*, is Lewis Carroll de *Auteur in de kijker*. En in *Thema in de kijker* ten slotte wordt fragmentarisch teruggeblikt op de jeugdboekenproductie van 1996.

In **Leesidee jeugdliteratuur 1997/2** wordt eerst en vooral uitgebreid aandacht besteed aan *Hoeveel weegt blauw*, een originele dichtbundel die het resultaat is van de ontmoeting tussen poëzie en moderne beeldende kunst. Verder komt ook *Gevangen in stilte* van Margaret Mahy aan bod, een boek waarin een intens psychologisch familiedrama en een macaber geval van kindermishandeling gecombineerd worden. Ten slotte wordt ook *De gevoelige moordenaar* van de Noorse auteur Arne Berggren, een goed geschreven, spannende thriller over moord en de drijfveren daartoe, uitvoerig besproken.

In de rubriek *Boekenweetjes* staat informatie over de Gouden Uil; een culturele uitwisseling rond het thema kinder- en jeugdliteratuur; de Pluim van de Maand; Leesproject 1997; de Keuzelijst van de Jeugdboekenweek '97; Ideeënbrieff; en de Boekentrommel. Sjoerd Kuiper is de *Auteur in de kijker* en *Thema in de kijker* is gewijd aan informatieve boeken rond het thema kunst.

In **Leesidee jeugdliteratuur 1997/3** worden drie boeken uitvoerig besproken: *De kooi*, een verhaal over verdriet en opgekropte emoties, is het resultaat van de samenwerking tussen kunstenaar Koen Vanmechelen, auteur Gregje de Maeyer en fotograaf Alex Deyaert; *Voorbij de regenboog*, de nieuwste historische roman van Paul Kustermans; en *Kinderen van Udim* van de joodse schrijfster Gila Almagor, een verhaal van een groep joodse kinderen die na de oorlog werden opgevangen in een voor hen speciaal gebouwd dorp in Israël.

In *Boekenweetjes* wordt informatie gegeven over de Boekenpauw, de Boekenleeuw en de Boekenwelpen; de Pluim van de Maand; de reeks Klipper; de (ver)nieuw(d)e boekhandel Infodok/Davidsfonds; de Woutertje Pieterse Prijs; de Jugendbuch-Crew Göttingen; de deelname van Lieve Baeten (auteur/illustrator) aan de expositie op de vermaarde Fiera de libro per Ragazzi in Bologna; en de educatieve dienst van het MUKHA. Deze keer is Jan Simoen de *Auteur in de kijker*, en in *Thema in de kijker* geeft Jan van Coillie een schets van wat we kunstige prentboeken noemen.

(LW)

POËZIE LEREN KENNEN...

Na het succes van de gelijknamige brochure voor het basisonderwijs is bij het Katholiek Centrum voor Lectuurinformatie en Bibliotheekwerk (KCLB) het vervolg verschenen: *Poëzie leren kennen, waarderen*

en schrijven in het secundair onderwijs van de hand van Ben Reynders. De brochure is bedoeld voor leerkrachten en pedagogisch begeleiders van het secundair onderwijs (vooral eerste en tweede graad), en bibliothecarissen en jeugdwerkers die met jeugdpoeëzie bezig zijn. In een eerste deel stelt de auteur de poëzieatelliers voor als een eerste kennismaking met poëzie in al haar dimensies. Een tweede hoofdstuk beschrijft hoe daarna nog verder met poëzie gewerkt kan worden. Het derde deel bespreekt 'de dood' als onderwerp voor de eerste en tweede graad; het laatste hoofdstuk toont hoe men in de eerste graad rond 'dieren' kan werken.

De brochure telt 130 bladzijden, is geïllustreerd, en bevat meer dan 250 gedichten (waarvan een 80-tal van volwassenen). Kostprijs: 300 fr. (exclusief verzendkosten), met een korting van 20% vanaf 20 exemplaren.

Besteladres: KCLB, Van Helmontstraat 29, 2060 Antwerpen, tel./fax (03)272.21.46. (RR)

DE ROOS VAN OPEN LEREN

Bij het Educatief Centrum Rijnmond is *De Roos van open leren* van Anneke Bensmann en Annemarie Kleinheerenbrink verschenen. Op basis van ervaringen in Engeland en Nederland bieden de auteurs een handreiking bij het invoeren van open leren in een instelling voor volwasseneneducatie. Centraal in de publicatie staat een schema in de vorm van een roos. De roos symboliseert vier gebieden in het onderwijsproces die van belang zijn voor het succes van open leren, namelijk:

- de organisatiestructuur;
- de faciliteiten en voorzieningen;
- de onderwijsinhoud en methodiek;
- de leerwegen.

In de brochure wordt op een praktische manier aangegeven hoe management en docenten vanuit verschillende gebieden met open leren kunnen starten.

De brochure telt 23 pagina's en kost 32,50 gulden.

Besteladres: Educatief Centrum Rijnmond, Heemraadssingel 178, NL-3021 DL Rotterdam, tel. 00-31-10-425.53.33, fax 00-31-10-425.51.20.

(RR)

TAALBELEID

In de SLO-reeks 'Studie en Onderzoek binnen het project Nederlands VO' is deel 24 verschenen van de hand van Atty Tordoir en Theun Meestringa: *Taalbeleid op drie vbo/mavo scholen*. Deze aflevering bundelt de verslagen van drie casestudies die in het schooljaar 1995-96 uitgevoerd zijn.

Het is bekend dat de taal van schoolboeken en van leerkrachten voor leerlingen een struikelblok kan vormen bij het leren en verwerken van nieuwe leerstof. Een school heeft een taalbeleid als de leerkrachten Nederlands en de leerkrachten andere vakken, samen met de schoolleiding, doelgericht werken aan het voorkomen of opruimen van die obstakels in alle lessen. Deze casestudies laten zien hoe de invoering van een taalbeleid op drie scholen verloopt: wat zijn de ervaringen in de praktijk? wat gaat goed en wat loopt fout? welke vragen en behoeften leven er op de scholen? Het gaat daarbij zowel om ervaringen op meso- als op microniveau. Bedoeling is dat deze gegevens een nieuwe impuls geven aan de discussie over taalbeleid, aan de nascholing, begeleiding en materiaalontwikkeling.

Besteladres: SLO, Project Nederlands VO, Postbus 2041, NL-7500 CA Enschede, tel. 00-31-53-484.04.14.

(RR)